

Επιτύμβια στήλη Δικάστρου

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ 13ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 51 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ • ΕΚΔΟΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ - ΠΟΝΤΟΥ 12 ΑΘΗΝΑ 11528

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΟΥ

(Αναδημοσίευση για πληρέστερη ενημέρωση)

Η ιστορική του πορεία χάνεται στα βάθη των αιώνων. Ίχνη αυτών που το κατοίκησαν σώζονται σε πολλά σημεία. Δεν έγιναν όμως έρευνες ή ανασκαφές για την αποκάλυψη της ιστορικής αλήθειας. Οι περιοχές «ΤΣΟΥΚΑ» και «ΚΟΥΤΣΟΥΝΙΚΑ», δεν είναι κενές από λείψανα αρχαίων οχυρώσεων. Βρέθηκαν αρκετά κομμάτια από οικιακά, χρηστικά για κάθε εποχή αντικείμενα. Κεραμικά θραύσματα τα οποία ανήκουν σε χειροποίητα σκεύη με ή χωρίς διακόσμηση ζηλευτής τέχνης, με τοξωτές λαβές μονόχρωμης κεραμικής, πήλινα αγγεία κυρίως δακρυδόχα, τεφροδόχοι, λυχνάρια, πυραμοειδή κάθετης γραμμής, μετάλλινα αντικείμενα νεκρικής λατρείας και σπονδής, τα οποία με ιδιαίτερη φροντίδα ο Σύλλογος των Απανταχού Δικαστριωτών συγκέντρωσε και διαφυλάσσει επιμελώς το Λαογραφικό μας Μουσείο, ενισχύουν την ύπαρξη οικισμού στο χώρο αυτό. Το Δίκαστρο είναι μία από τις σημαντικότερες πηγές του Σπερχειού, ο οποίος στην αρχαιότητα λατρεύονταν ως θεός.

Ακόμη είναι γεωγραφικά και στρατηγικά περίβλεπτος χώρος από λόφους και ριζοβούνια φυσικές αναδιπλώσεις και οι εδαφικές χαραδρώσεις με ανάγλυφη μορφή ήταν το επικοινωνιακό σταυροδρόμι Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Αγράφων – Μαλιακού κόλπου με ομαλά αυχενικά περάσματα «Λαπατος – Ζαχαράκι», ενώνουν παρά απομακρύνουν τον ένα τόπο από τον άλλο. Οι νότιες πλαγιές που γέρνουν και προσβλέπουν στην «Ερειβώλακα» (παχιοχώματη) και «Βωτιανείρη» (ανθρωποθέφτρα) Φθιωτική γη. Είναι οι φυσικές προσβάσεις προς τα καμπερά καμποχώρια.

Η ύπαρξη της Αχαΐδας γαΐας (1500 -1100 π.Χ.) συνηγορεί, ότι στο λόφο ΑΣΤΕΡΙΑ κοντά στο Πλατύστομο ήταν η έδρα της Ομηρικής Φθίας (Β' Ραψωδία Ιλιάδας). Εδώ είχε τα ανακτορά του ο Πηλέας πατέρας του Αχιλλέα και στα ζεστά νερά των πηγών του Πλατυστόμου η Θέτης βούτηξε το γιό της κρατώντας τον από την φτέρνα για να τον κάνει αθάνατο.

Στην ορεινή Δυτική Φθιώτιδα και νότια της Πίνδου οχυρώθηκαν οι Δόλοπες με βασιλιά τους τον Φοίνικα (παιδαγωγό του Αχιλλέα). Η Δολοπία γνωστή και ως Άνω Βλαχιά περιελάμβανε τις πόλεις ΚΤΙΜΕΝΗ (Φουρνά), ΜΕΝΕΛΑΪΔΑ (Λουτρά Σμοκόβου), ΑΓΓΕΙΑΙ (Παλαιοκαΐτσα) κ.α.

Δόλοπες ήταν λαός ποιμενικός λιτοδίαιτος, ανθεκτικός στις κακουχίες και ικανότατος στον πόλεμο. Ζούσαν «από θήρας και ληστείας» και «αλλήλοις ελήζοντο» δηλαδή έκλεβε ο ένας τον άλλο (Τυμφρηστός – Τυμφρήστιοι Χαρ. Μιχιώτη σελ. 74 και Αριστοτέλους πολιτικά σελ. 187).

Τα δύο κάστρα των Δολόπων στις κορυφές Τσοούκα και Κουστονίκα, λόγω της προνομιούχου θέσης των έναντι της κοιλάδας του Σπερχειού ήταν ένα από τα σπουδαιότερα προπύγια εξορμήσεων τους για την εξασφάλιση ειδών διατροφής (περιοδικό αρχαιολογικά ανάλεκτα 1969).

Το 323 π.Χ. οι Δόλοπες συμμετείχαν με τους Αθηναίους στον Λαμιακό πόλεμο εναντίον του Αντιπάτρου διαδόχου του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Γι' αυτή τους τη συμμεχία τους τιμώρησε παραδειγματικά ο υπερασπιστής της Αρκαλαμίας Αντίπατρος. Τη Δολοπία κατέστρεψε ολοκληρωτικά το 162 π.Χ. ο Βασιλιάς των Μακεδόνων Περσείας. Τότε καταστράφηκαν και τα κάστρα Τσοούκα και Κουτσούνικα (Ιστορία Ελληνικού Έθνους).

Το 279 π.Χ. με δρομολόγιο το: ΛΑΠΑΤΟ – ΖΑΧΑΡΑΚΙ – ΣΕΡΜΙΤΖΕΛΗ – ΡΑΧΕΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ οι Γαλάτες του Βρένου με αρχηγό τον Κομβούτη και με στρατιωτική δύναμη 40.000 πεζούς και 800 ιππείς, κατηφόρησαν στο εσωτερικό της Αιτωλίας και κατέστρεψαν την πρωτεύουσα του Κάλλιο. Στην επιστροφή και κοντά στο χωριό Άγιος Νικόλαος (Λάσπη) σε υψόμετρο 1.720 μ. Τους έστησαν ενέδρα ενωμένοι Ευρυτάνες, Δόλοπες, Αιτωλοί και τους προσέξθησαν «τρομερό θανατικό». Ο τόπος γέμιε από πτώματα των βαρβάρων και τα κόκκαλα τους άθαφτα άσπριζαν (Ιούλιος Μπέρχ 1854 και Χαρ. Μιχιώτης Τυμφρηστός – Τυμφρήστιοι σελ. 74).

Το 1774 ο Γιουσούφ Αράπης με τους Αρβανίτες του «εγέμισεν τα βουνά της Όθρης με πτώματα παλουκωμένα, σφαγμένων αδυνάτων ποιμένων και φτωχών χωρικών φέρων τον τρόμον εις όλους» (Στρατιωτικά ενθυμήματα Κασομούλη τόμος Α'). Τρεις χιλιάδες Αρβανίτες με κέντρο το Μοναστήρι της Ρεντινας λεηλατούν τις γύρω περιοχές. Πλιαστικολογούν ορεινά χωριά και θανατώνουν όσους αδυνατούν να πληρώσουν λύτρα.

Το 1806 ο Ρεντινιώτης οπλαρχηγός Ζαχαράκης, πρωτοπαλλήκαρο των Κοντο-

(συνέχεια στη σελ. 8)

Οι εκδηλώσεις του Συλλόγου στο Δίκαστρο

Τον Αύγουστο το Δίκαστρο σφύζει από ζωή. Οι μέρες είναι γεμάτες εκδηλώσεις. Οι φετινές εκδηλώσεις, για μια ακόμη φορά, κράτησαν αμείωτο το ενδιαφέρον των Δικαστριωτών – και όχι μόνο.

Το χορευτικό του Συλλόγου.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα του Συλλόγου, πραγματοποιήθηκαν οι εξής εκδηλώσεις:

α) Την Δευτέρα 15 Αυγούστου, λειτουργία και αρτοκλασία στον Ι. Ναό της Παναγίας με μεγάλη προσέλευση πιστών.

(συνέχεια στη σελ. 5)

Γενική Συνέλευση Συλλόγου Δικαστριωτών

Στις 17 Αυγούστου 2011 και ώρα 8 μ. μ. πραγματοποιήθηκε, στη Πλατεία του Δικάστρου, η Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου των απανταχού Δικαστριωτών κατά την οποία τιμήθηκαν οι:

⇒ **Παναγιώτης Ηλία Γράββαλος, Ζωγράφος, Χαράκτης, Εικαστικός**, για την συμβολή του στην πρόοδο των Καλών Τεχνών, την Διεθνή προβολή της Ελλάδας και για την ευγενική προσφορά του στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Δικάστρου.

⇒ **Νίκος Αντωνόπουλος, τέως Δήμαρχος του τέως Δήμου Αγίου Γεωργίου Τυμφρηστού**, για τις υπηρεσίες που προσέφερε στο Δ. Δ. Δικάστρου ως Δήμαρχος του Δήμου Αγίου Γεωργίου Τυμφρηστού από το 1999 μέχρι το 2010.

Η Γενική Συνέλευση αφιερώθηκε σε αυτούς, που έφυγαν από τη ζωή μας, από πέρσι τέτοια μέρα μέχρι και σήμερα:

Στον **ιατρό-χειρουργό Γεώργιο Παυλάκη** και στη **δασκάλα Μαρία Καρφή-Βασιλάκη**, που ανάλωσαν τη ζωή τους, ο ιατρός, προσφέροντας τις ιατρικές του υπηρεσίες στους ασθενείς συνανθρώπους μας και η δασκάλα, διδάσκοντας γράμματα, ήθος και αγωγή στους μαθητές των Δημοτικών Σχολείων, καθώς και στους: **Φώτη Καρακώστα τέως Πρόεδρο Κοινότητας και Πάρεδρο, Λάμπρο Κασιμίπρα, Θωμαή Καλοτύχου, Ιωάννη Δημητρίου του Δημ., Πέτρο Ζημιανίτη συνταξιούχο, Θρασύβουλο Καλότυχο τέως κοινοτικό σύμβουλο, Ηλία Παπασταύρου, Δημήτριο Παπαδημητρίου, Θωμαή Αντωνή, Χαρίκλεια Ζημιανίτη, Νίκη Πιλάλη, και Δήμητρα Πιλάλη.**

Η συντακτική επιτροπή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

• Ο Δημήτριος Β. Γεωργίου και η Παναγιώτα Αγγελή έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου στις 17/9/2011.

Να μας ψήσουν

Γεννήσεις

• Στις 16/3/2011 ο Μιχάλης Μπουχώρης και η Ελίνα Νικάκη έφεραν στον κόσμο ένα κοριτσάκι.

• Στις 22/3/2011 ο Γιάννης Μερκούρης και η Εύη Αντωνή έφεραν στον κόσμο ένα αγοράκι.

Να τους ψήσουν

Βαπτίσεις

• Στις 8/5/2011 ο Νίκος Γιαννάκαρος και η σύζυγός του Κατερίνα Μπόσα βαπτισαν τις κόρες τους Δήμητρα και Βικτωρία.

• Στις 3/7/2011 ο Μιχάλης Μπαρπαρούσης και η σύζυγός του Βαλίνα Παναγιωτοπούλου βαπτισαν τις κόρες τους Ιωάννα-Ελένη και Ζωή.

• Στις 24/7/2011 ο Παναγιώτης Γεωργίου και η σύζυγός του Δήμητρα Καμπούρη βαπτισαν την κόρη τους Ελένη.

• Στις 18/9/2011 ο Γεώργιος Κατσαρής του Ιωάννου, και η σύζυγός του Κλαίρη βαπτισαν το αγοράκι τους στην Τεγέα Αρκαδίας, με το όνομα Ιωάννης.

Να τους ψήσουν

Θάνατοι

• Στις 17/7/2011 απεβίωσε η Μαρία Ι. Καρφή - Βασιλάκη. Εψάλη και ετάφη στη Σάμο.

Θεράμια οσάδνηπτήρια στους οικείον της.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Λόγω κατάργησης της ταχυδρομικής ατέλειας και αύξησης των ταχυδρομικών τελών, για την ταχυδρομική αποστολή της Εφημερίδας ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ, παρακαλούμε θερμά, όποιος από τους συνδρομητές μπορεί και όσο μπορεί, ας ενισχύσει οικονομικά την Εφημερίδα μας. Ευχαριστούμε θερμά.

Η συντακτική επιτροπή

Άρθρα - Κείμενα

Αγγελίες-Ανακοινώσεις

στο μέλος της Συντακτικής Επιτροπής:

Κων/νο Γ. Καρφή

Σιδ. Σταθμό Λιανοκλαδίου

T.K. 35100 ΛΑΜΙΑ

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ

ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

www.dikastro.gr

www.dikastro.wordpress.com

ΕΝΙΣΧΥΣΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ & ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Καρφή Κωνσταντίνα του Αλεξάνδρου	20 €
Τσιμπάνος Νικόλαος	40 €
Λαμπαδιάρη Βενετία	25 €
Κορδας Λάμπρος του Ιωάννου	20 €
Γιαννακόπουλος Θεόφιλος	20 €
Λάμπρος Νικόλαος	20 €
Κόρδας Βασίλειος	20 €
Γιαννακάκης Μάνθος	20 €
Βλάχου Ελισσάβη (συνδρομή & εφημερίδα)	30 €
Καρακώστας Σπυρίδων	20 €
Μήτσιου Παναγιώτης (συνδρομή & εφημερίδα)	30 €
Δημήτριου Ιωάννης του Πέτρου	30 €
Καραίσκος Ιωάννης του Κων/νου	50 €
Κατσαρή Χριστίνα	20 €
Κυριακάκη Αργυρώ	100 €
Καρακώστα Βασιλική (εις μνήμη συζύγου Φωτίου)	50 €
Γιαννακόπουλος Αναστάσιος	100 €
Αλεξόπουλος Ιωάννης	30 €
Αλεξοπούλου Γεωργία του Ιωάννη	30 €
Καραίσκου Μαρία του Παναγιώτη	50 €
Μπήτος Κωνσταντίνος	50 €
Τσιαχρή Ελένη	30 €
Γεωργαντάς Γιώργος	50 €
Καρανίκας Ιωάννης	50 €
Λαΐτσας Χρήστος	50 €
Ζημιανίτης Γρηγόρης	50 €
Οικ. Σεραφείμ Κόρδα του Ιωαν.	50 €
Κουμπούρας Κων/νος	50 €
Καραίσκος Ηρακλής	50 €
Καρφής Κων/νος	20 €
Καραίσκος Γιώργος	20 €
Καρφής Ηλίας	20 €
Πιλάλης Βασίλης	25 €
Ζημιανίτης Κων/νος (εφημερίδα)	30 €
Χαμπέρη Ελένη	20 €
Γράβαλλος Γιάννης	30 €
Σάκουλης Δημήτρης	20 €
Δημήτρης & Αγγελική Λάμπου	20 €
Θανάσης & Βάσω Πιλάλη	20 €
Λάμπρος Γιώργος	20 €
Τσίτσος Γιάννης	20 €
Αρμακάς Βασίλης	20 €
Πέτρος & Αγγελική Κόρδα	50 €
Γκιόλας Χρήστος	40 €
Χριστόπουλος Γιάννης του Κων/νου	20 €
Λάμπρος Παναγιώτης του Ιωάννου	10 €
Κόρδα Ειρήνη του Σπύρου	20 €
Κώστας & Όλγα Χριστοπούλου	20 €
Πιλάλης Γιάννης	20 €
Λάμπου Άννα (εις μνήμη συζύγου)	25 €
Λάμπου Άννα (εφημερίδα)	25 €
Αγγελόπουλος Δημήτρης	20 €
Γιαννακόπουλος Σεραφείμ	20 €
Γιαννακάκης Γρηγόρης	10 €
Γιαννακάκης Γρηγόρης (εφημερίδα)	10 €
Καρακώστας Μάριος	20 €
Ρήγας Σπύρος	20 €
Γιαννάκου - Ρήγα Ειρήνη	10 €
Καρφής Κων/νος του Ιωάννου (ΙΚΑΡΟΣ)	20 €
Λαΐτσας Κων/νος	20 €
Χριστόπουλος Λάμπρος	30 €
Λαΐτσας Παν. Κ.	10 €
Τελώνης Ιωάννης	10 €
Γιαννακάκης Ηλίας	10 €
Ζημιανίτης Λεωνίδα	25 €
Ζημιανίτης Γιώργος	25 €
Πιλάλης Παύλος	30 €
Αργυρίου Κυριάκος	20 €
Βαγιάκος Γιώργος	50 €
Τσώνος Γιώργος	20 €
Ζήσης Παναγιώτης	20 €
Γερναράς Γεώργιος	25 €
Παταριά Βάσω (εφημερίδα)	20 €
Παταριά-Όστρια Αλέκα (εφημερίδα)	20 €
Παταριά-Τσιφλάκου Λένα (εφημερίδα)	20 €
Λαμπαδιάρη-Τελώνης Γεωργία (εφημερίδα)	20 €
Χριστόπουλος Δ. Γιώργος (εφημερίδα)	50 €
Ελένη & Δέσποινα Χασεκίδου (εφημερίδα)	50 €

ΕΠΑΪΝΟΙ

1) **Καραίσκος Ηρακλής**, πέρασε στο *Μαθηματικό Ιωαννίνων*.

2) **Καρκάνης Παναγιώτης** του Χρ., πέρασε στο *Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών*.

3) **Ρήγας Βασίλειος** του Χρ., πέρασε στο *Τμήμα Ηλεκτρονικής στο ΤΕΙ Λαμίας*.

4) **Τελώνη Μαρία** του Ιωάννη, πέρασε στο *Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών*.

Θεράμια συγχαρητήρια

Συνδρομές - Προσφορές

στους τραπεζικούς
Λογαριασμούς του Συλλόγου
Απανταχού Δικαστριωτών
Αγροτικής Τράπεζας:
292 01 010874 69
Εθνικής Τράπεζας:
067/559811-79
Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο:
60056758-3

Το Δίκαστρο

Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση
του Συλλόγου
του απανταχού Δικαστριωτών

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6558

Εκδότης:

Σύλλογος Απανταχού
Δικαστριωτών
ΠΟΝΤΟΥ 12 ΑΘΗΝΑ - Τ.Κ. 115 28

Υπεύθυνος Έκδοσης:

Γεώργιος Θ. Γιαννακόπουλος
Πρόεδρος Συλλόγου
Απανταχού Δικαστριωτών
Τηλ.: 210-6854253 • Κιν.: 6972239109

Συντακτική Επιτροπή:

Λάμπρος Κ. Γράβαλος 22310 50226
Γεώργιος Ηλ. Ζημιανίτης
Λεωνίδα Ι. Καρφής 210 9343162
Κων. Γ. Καρφής 22310 62033 - 6974038172
Κυριάκος Ν. Αργυρίου 22310 37297 - 6978991747

Για τυχόν ανακριβείς, εσκεμμένες ή μη πληροφορίες δημοσιευμάτων ή για αντιδεολογική συμπεριφορά κλπ. την ευθύνη φέρει εξολοκλήρου ο συγγραφέας του άρθρου.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ

ΠΑΠpress
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΑΦΟΙ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ο.Ε.
ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 55 ΛΑΜΙΑ
Τηλ.: 22310 34521 • FAX: 22310 43856
e-mail: papress@otenet.gr

ΟΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΜΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

του καθηγητή Λ. Γράββαλου

Όπως στη Βουλγαρία λειτουργούσε η Τράπεζα των οδών από τους παραγωγούς των, και δεν ξέρω αν λειτουργεί ακόμα, έτσι και στον τόπο μας έπρεπε να λειτουργεί μία Τράπεζα από το κομπόδεμα των ομογενών μας της Αμερικής. Αυτή θα ήταν η Τράπεζα των ορεσίβιων και ελατόβιων. Το 90% άλλωστε των ομογενών μας στην Αμερική, προερχόταν από τα ψωμοτόπια των Ορεινών περιοχών. Οι κάτοικοι των πόλεων και των εύφορων πεδινών περιοχών με το ψαχνό τόπο, δεν εκπατριζόταν εύκολα.

Από τα ελατοχώρια μας: Άγραφα, Τζουμέρκα, Ευρυτανία, Κράβαρα, Δυτική Φθιώτιδα και Δωρίδα, ροβολούσαν τα παιδιά μας σαν εξόριστοι από τον τόπο τους, σε μακρινές χώρες της ξενιτιάς όπου τους συντρόφευε ο καημός, το κλάμα και ο σπαραγμός της Μάνας ή της Γιαγιάς.

Τότε βγήκε και το παρακάτω τραγούδι της πικρής ξενιτιάς.

*«Ξενιτεμένο μου πουλί και παραπονεμένο,
η ξενιτιά σε χαιρέται και εγώ 'χω τον καημό σου.
Την ξενιτιά, την ορφανιά, την πίκρα, την αγάπη,
τα τέσσερα τα ζύγιασαν, βαρύτερα είν' τα ξένα.
Ο Ξένος στην ξενιτιά πρέπει να βάλει μαύρα,
για να ταιριάζει η φορεσιά με της καρδιάς τη λαύρα».*
Ναι, με της καρδιάς τη λαύρα, γιατί ο Ξένος μας στα

ξένα βαδίζει στο άγνωστο με βάρκα την ελπίδα, με βόγγο, με δάκρυα και με στέρηση.

Έτσι ο ξενιτεμένος πλάθει το κομπόδεμα, που σε λίγο θα του γλυκάνει και θα ημερώσει την καρδιά του.

Το Θεόφτωχο ορεινό μας χωριό, χρωστάει πολλά στο κομπόδεμα αυτό της μαύρης ξενιτιάς. Τα παληκάκια μας που δοκίμασαν αυτή την ξενιτιά, πόσο και πόσο δε βοήθησαν όχι μόνο τους πλησίον συγγενείς των, αλλά και ολόκληρο το χωριό.

Θα αναφέρω μόνο δύο παραδείγματα κοινωνικού ενδιαφέροντος εν συντομία.

Πρώτον: Ο ναός του Αγίου Γεωργίου μας, έγινε μεν με προσωπική εργασία των κατοίκων, αλλά και το μεγαλύτερο μέρος, της όλης δαπάνης, το σήκωσαν τα παιδιά μας της Αμερικής.

Δεύτερον: Το χωριό μας προ του 1916, υδρευόταν κυρίως από την πηγή που βρισκότανε στο κέντρο του χωριού σε υποτυπώδη κατάσταση. Με δαπάνες 2 συγχωριανών μας, δεν έγινε μόνο η σωστή υδρομάστευση, αλλά και σκεπάστηκε όλος ο χώρος που βρισκότανε μπροστά στη βρύση, για την εξυπηρέτηση όλου του χωριού. Σήμερα βρίσκεται μόνο ο τοίχος που έχει στο κέντρο τη βρύση, γιατί τα υπόλοιπα κατεδαφίστηκαν για να περάσει ο δημόσιος δρόμος. Δεν γράφω τα ονόματά τους, αλλά ας είναι

(συνέχεια στη σελ. 6)

ΕΙΚΟΝΕΣ

*Ντύθηκε αλλιώς η φύση,
η φθινοπωρινή,
σαν πανέμορφη γυναίκα
μελαγχολική,
φύγανε τα χελιδόνια,
πήγανε μακριά,
άλλαξαν χρώμα τα δέντρα
κι όλα τα βουνά.*

*Γίναν δάκρυα τα φύλλα,
πάνω στα κλαριά
κι άρχισαν να σιγοπέφτουν
τώρα καταγής
σπώνοντας χορό της πτώσης,
της υπομονής,*

*Στο νανούρισμα τ' αγέρα
και της προσμονής
γίνονται χαλιά στο χώμα
χρυσοκόκκινα,
του ασπρομάλλη του χειμώνα
που έρχεται σημά.*

*Στ' αμπέλια πάνε οι φαμελιές,
με τα κοφίνια αντάμα
να κόψουνε της γης καρπούς,
του φθινοπώρου οπώρες
στο πατητήρι, το λινό,
σταφύλια να πατήσουν,*

*Να βγάλουν το γλυκό κρασί,
το σκούρο πετιμέζι,
να πίνουνε το βάλσαμο,
καθημερινές και σχόλες,
σαν έχουνε λύπες, χαρές,
να πνίγουν τον καημό τους.*

*Σαν θάρθει το λιομάζεμα,
τις τέμπλες ετοιμάζουν,
παίρνουν, τσουβάλια, λιόπανα,
πρίονια, κλαδευτήρια,
για να τινάζουν τις ελιές
με τ' ασμένια κλώνια,*

*Να πάρουν τον καρπό,
τα μαύρα τους διαμάντια,
να βγάλουν το λάδι το χρυσό
το χιλισευλογημένο,
στέλνουνε και στην εκκλησιά
να καίνε τα καντήλια
να τους φυλάει ο Θεός
απ' τα κακά τα χίλια.*

*Σαν πέσουν οι πρώτες
οι βροχές, τη γη για να ποτίσουν
παίρνει τ' αλέτρι ο γεωργός,
ζυγό, θηλιές, ξυνάρια,
τους σπόρους τους θαυματουργούς
στο υφαντό δισάκι,*

*Βάζει και στο σακούλι του
για φαγητό, ελιές, ψωμί
τυρί, σκουράντζο
και την καλή του όρεξη,
φορτώνει το ζευγάρι του
και φεύγει για το κτήμα
να οργώσει τη μάνα γη,
ψωμί για να του δώσει.*

Γιάννης Τσίτσος

Εis μνήμην...

**Μαρία Ιωάννου Καρφή
- Βασιλάκη, δασκάλα**

*του Λεωνίδα Ιωάννου Καρφή
Αντιστρατήγου ε.α.*

Με οδύνη, αποχαιρέτησα, στις 17 Ιουλίου 2011, την δασκάλα Μαρία Καρφή-Βασιλάκη, που έφυγε από τη ζωή μας. Βαρύ το πένθος των οικογενειών Καρφή και Βασιλάκη. Δεν ήταν ο καιρός της, είχε ακόμη και χρόνια και θέληση και προσδοκίες για να προσφέρει, ως δασκάλα, σύζυγος, μάνα, γιαγιά.

Η Μαρία Καρφή-Βασιλάκη γεννήθηκε το 1944 στο Δίκαστρο. Είναι το πέμπτο παιδί της οικογένειας του Ιωάννη και της Ελένης Καρφή. Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Δικαστρου, το Γυμνάσιο Θηλέων Λαμίας, διαγνώστηκε, εισήχθη στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λαμίας και το 1965 έλαβε το πτυχίο της δασκάλας.

Γαλουχήθηκε, απ' τους γονείς της, με αρχές και αξίες, είχε ψυχικά και πνευματικά προτερήματα, οράματα, θάρρος. Ήταν υπερήφανη, αγωνίστηκε με επιμονή, υπομονή και ξεπέρασε τις αντιξοότητες, τις δυσκολίες, τις στέρσεις της εποχής εκείνης. Ήταν ανυποχώρητη, πορευτήκε ακλόνητα, σπούδασε, εκπλήρωσε τα όνειρά της.

Διορίστηκε το 1965 στο δημοτικό σχολείο Βούλπης Ευρυτανίας και στη συνέχεια υπηρέτησε, στο δημοτικό σχολείο Μακρακώμης και για πολλά χρόνια στα δημοτικά σχολεία Πανδρόσου, Λέκκα, Πύργου και τελευταία Μαραθόκαμπος Σάμου, από το οποίο και συνταξιοδοτήθηκε το 1999, με την συμπλήρωση 35 ετών υπηρεσίας.

Ανάλωσε τη ζωή της στα σχολεία, κοντά στους μαθητές της, διδάσκοντας την ελληνο-χριστιανική παιδεία, ειδικότερα, στην ακριτική περιοχή της Σάμου. Βοηθούσε, αγαπούσε τους μαθητές της, πάσχιζε για την καλή επίδοσή τους, χαίρονταν για την πρόδοό τους, την εισαγωγή τους στις ανώτατες σχολές, την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στην οικογένειά της, στην μικρο-κοινωνία, ήταν αρχόντισσα-δασκάλα. Παρακολουθούσε τα δρώμενα, συμμετείχε, παρενέβαινε. Συμβούλευε, νουθετούσε, προέτρεπε, καθοδηγούσε, γονείς και μαθητές, για τα βέλτιστα. Ήθελε, επιδίωκε, στόχευε, στο καλλίτερο, στο άριστο για τη ζωή. Πίστευε, εκκλησιάζονταν, εύχονταν, προσεύχονταν για όλους.

Η χαρά, η αγάπη, η στοργή, η φροντίδα, η επιμέλεια, η ευγένεια, η ευαισθησία, το δίκαιο, ήταν τα ορόσημά της. Απέτρεπε ή εκμηδένιζε τα δυσάρεστα, αξιοποιούσε τα ευχάριστα, ενέπνεε αισιοδοξία. Συμπονούσε τους αδύναμους, απεχθάνονταν το άδικο, οραματίζονταν μια καλύτερη, δικαιότερη, κοινωνία. Τιμούσε, βοηθούσε, σέβονταν τους γονείς της, παραστάθηκε στα γερωνικά χρόνια της μάνας της.

Παντρεύτηκε το 1966 τον Ανδρέα Βασιλάκη, δημιούργησε οικογένεια, απέκτησε παιδιά, τον Κων/νο και την Ελένη, έγινε γιαγιά. Από το 1999, ως συνταξιούχος, στο Μαραθόκαμπο Σάμου, αναπολώντας το διδασκαλικό της έργο, απολάμβανε, εν οικογενειακή ευτυχία, τα αγαθά των κόπων της και χαίρονταν τις δημιουργίες της.

Σ' αυτό το στάδιο της ζωής της επέδραμε το «αναπνεύχο» και έπληξε ανελέητα, αθεράπευτα, την υγεία της. Δεν κάμφθηκε, πάλεψε, αντιστάθηκε και έδωσε, ανεπιτυχώς αυτή τη φορά, και την τελευταία προσωπική της μάχη. Κοντά της, ο σύζυγός της, τα παιδιά της, συμπαραστάθηκαν, αφοσιωμένα, αδιάκοπα, άγρυπνα, ακούραστα.

Η Μαρία Καρφή-Βασιλάκη θα μείνει, στην εκπαιδευτική κοινότητα και στις μνήμες των μαθητών της, ως μία εκπαιδευτικός, βαθειά αφοσιωμένη στα καθήκοντα και την αποστολή της, ως μια δασκάλα, παράδειγμα παιδαγωγού, λειτουργού της ελληνικής παιδείας, που δίδαξε, επί 35 χρόνια, γράμματα, ήθος και αγωγή.

Την τίμησαν με την παρουσία τους στην εξόδιο τελετή και την αποχαιρέτησαν με σεβασμό, εκτίμηση, αναγνώριση του έργου της, οι συγγενείς της, οι συνάδελφοί της και πολλοί κάτοικοι από την Λέκκα, τον Πύργο, τον Μαραθόκαμπο Σάμου. Την συνόδευσαν και οι ευχές, οι ευχαριστίες, η ευγνωμοσύνη των μαθητών της.

Την Μαρία Καρφή-Βασιλάκη, ας την θυμόμαστε, όπως ακριβώς έζησε, δίδαξε, ήθελε: ως μια δασκάλα, αξιοπρεπή και δραστήρια, που μόχθησε για την καλή πρόοδο των μαθητών της, υπερήφανη και μαχητική, που αντιμετώπιζε με γενναιότητα και ακατάβλητο σθένος, όλες τις στιγμές, προσωπικές και επαγγελματικές, της ζωής της.

Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου στον Όρμο Μαραθόκαμπος Σάμου και η ταφή έγινε στο κοιμητήριο του Ιερού Ναού. Παρέστησαν οι Αρχές της πόλης, οι συνάδελφοί της, πολλοί μαθητές της και κάτοικοι από το Μαραθόκαμπο, Λέκκα και Πύργο Σάμου. Επικήδειους λόγους εκφώνησαν ο Πρόεδρος του Συλλόγου Διδασκάλων Σάμου Βασίλειος Αναγνώστου και ο Λεωνίδας Ιωάννου Καρφής.

Οι ρόδακες, φυλαχτά των σπιτιών, στο Δίκαστρο

του Λεωνίδα Ιωάννου Καρφή
Αντιστράτηγου ε.α.

Οι ρόδακες του Δικαστρου.

Σε δύο, από τα σωζόμενα ακόμη παλιά, παραδοσιακά, πέτρινα σπίτια του Δικαστρου, υπάρχουν στους ακρογωνιαίους λίθους τους, δύο σκαλιστοί ρόδακες (τριαντάφυλλα). Ο ένας είναι σκαλισμένος σε αγκωνάρι, στη Ν. Δ. γωνιά του σπιτιού του Δημητρίου Παπαδημητρίου (ιερέα)⁽¹⁾ και ο άλλος είναι σκαλισμένος σε αγκωνάρι, στην Ν. Α. γωνιά του σπιτιού του Γεωργίου Κούκιου.⁽¹⁾

Ελληνο-χριστιανικός Ρόδακας, στο σπίτι του Δημητρίου Παπαδημητρίου.

Ελληνο-χριστιανικός Ρόδακας στο σπίτι του Γεωργίου Κούκιου.

Έχουν το σχήμα του ρόδακα με διαφορετικό αριθμό φύλλων ρόδου το καθένα. Επτά φύλλα ρόδου, εντός κύκλου, από τα οποία τα τέσσερα σε σχήμα Σταυρού, έχει ο ρόδακας του σπιτιού του Δημητρίου Παπαδημητρίου και τέσσερα φύλλα ρόδου, εντός κύκλου, σε σχήμα Σταυρού, έχει ο ρόδακας του σπιτιού του Γεωργίου Κούκιου.

Είναι ρόδακες φυλαχτά της Παναγίας και προστασίας των σπιτιών τους από κάθε κακό, αλλά και χριστιανικής πίστης τους. Χαράχτηκαν το 1873, χρονολογία ανέγερσης των σπιτιών. Την περίοδο αυτή τα ελληνο-τουρκικά σύνορα ήταν στο Λάπατο και τα αρχαιο-ελληνικά σύμβολα ήταν εθνική επιταγή, για να αφυπνισθεί η ελληνική συνείδηση για αγώνα προς απελευθέρωση.

Οι ρόδακες των σπιτιών, στο Δίκαστρο, έχουν μεγάλη ιστορική και θρησκευτική σημασία και αξία. Με την ευκαιρία, θα αναφέρω μερικά ιστορικά στοιχεία για τους ρόδακες, ως κοσμήματα και φυλαχτά σπιτιών, που αναδεικνύουν, τόσο την αδιάλειπτη ελληνική συνέχεια, όσο και την βαθεία θρησκευτική πίστη των προγόνων μας.

Η διαχρονικότητα του ρόδακα.

Ο ρόδακας, (ρόδαξ, ρόδον, τριαντάφυλλο), είναι ένα διαχρονικό θρησκευτικό κόσμημα και φυλαχτό. Η χρήση του άρχισε από την Μυκηναϊκή εποχή και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Το σχήμα και ο αριθμός των φύλλων του και ο συμβολισμός τους συναρτώνται με τις δοξασίες των αρχαίων θρησκειών των Ελλήνων και το πνεύμα του Χριστιανισμού. Έτσι, μπορούμε να διακρίνουμε κυρίως δύο ρόδακες, τον «αρχαιο-ελληνικό ρόδακα» και τον «ελληνο-χριστιανικό ρόδακα».

Ο «αρχαιο-ελληνικός ρόδακας».

Ο αρχαιο-ελληνικός ρόδακας ήταν αρχικά στολίδι στα διαδήματα των βασιλισσών των Μυκηναίων. Στην κλασική περίοδο, οι ρόδακες κοσμούσαν τις οροφές των ιερών της Αφροδίτης, των Ασκληπιείων, τις τοιχογραφίες σπιτιών αρχόντων και ήταν διάδημα της Άρτεμης και της Αφροδίτης. Ρόδακας ήταν και η βάση του «Ήλιου της Βεργίνας» των Μακεδόνων Βασιλέων.

Ο αρχαίος-ελληνικός ρόδακας είχε σχήμα μικρού ρόδου (τριαντάφυλλου), με ανοιγμένα και στρογγυλά στις άκρες τα φύλλα του, περιβάλλονταν από κύκλο και ήταν χαραγμένος πάνω σε πέτρα ή μάρμαρο ή από χρυσό. Τα φύλλα του στην αρχή ήταν τέσσερα και στη συνέχεια επτά, δώδεκα και δέκα έξι στην Μακεδονική περίοδο.

Ο αριθμός των φύλλων του είχε διαχρονικό συμβολικό χαρακτήρα. Συμβόλιζαν τα τέσσερα στοιχεία της φύσης (αέρας, γη, φωτιά, νερό), τα επτά θαύματα του αρχαίου κόσμου ή τους δώδεκα θεούς

(συνέχεια στη σελ. 8)

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟΥ «ΝΙΚΑΙΑΣ, ΚΑΛΛΙΔΑΜΟΣ, ΦΙΛΙΣΤΑΣ»

Με την εκλογή του πρώτου διοικητικού συμβουλίου τον Αύγουστο, στο Δίκαστρο, ολοκληρώθηκαν οι προϋποθέσεις της οργάνωσης και λειτουργίας του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου του Δικαστρου και το Μουσείο είναι από τυπικής και ουσιαστικής πλευράς ένα πλήρες Μουσείο.

Είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με ιστορική επωνυμία, σωματείο αναγνωρισμένο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, έχει εγκεκριμένο από το πρωτοδικείο Λαμίας το καταστατικό ίδρυσης, οργάνωσης και λειτουργίας του και διοικείται από επταμελές εκλεγμένο διοικητικό συμβούλιο.

Τιμήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών.

Ως γνωστόν, το Μουσείο άρχισε να αποκτά εκθέματα, να τα εκθέτει και να δέχεται επισκέπτες, από το 1995. Την ιδέα της συγκέντρωσης, διαφύλαξης, συντήρησης, διάσωσης και έκθεσης των ιστορικών και λαογραφικών εκθεμάτων του Δικαστρου είχε ο εμπνευσμένος δάσκαλος Νίκος Σωτηρόπουλος.

Για να μπορέσει όμως το Μουσείο να εκπληρώσει το σκοπό της ίδρυσής του πρέπει όλα τα μέλη και οι φίλοι του Συλλόγου απανταχού Δικαστριωτών να εγγραφούν και να γίνουν και μέλη του σωματείου του Μουσείου και να συμπαρασταθούν, να συνδράμουν το διοικητικό συμβούλιο στο έργο του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των απανταχού Δικαστριωτών, έκανε την αρχή και με ομόφωνη απόφασή του ενέκρινε την οικονομική ενίσχυση του Μουσείου με ποσό δύο (2.000) χιλιάδων ευρώ. Ελπίζουμε, το παράδειγμά του, να το ακολουθήσουν ο Δήμος Μακρακώμης και άλλοι φορείς.

Τα ιστορικά ευρήματα του Δικαστρου, τα οικογενειακά μας κειμήλια, τα αντικείμενα που κατασκεύασαν και χρησιμοποίησαν οι γονείς μας, οι προγονοί μας, οι φωτογραφίες, οι ψυχές των Δικαστριωτών, που ήλθαν, έζησαν, έφυγαν, μας καλούν να πράξουμε το χρέος μας. Ας ανταποκριθούμε στο κάλεσμά τους.

Λεωνίδας Ιωάννου Καρφής

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΟΥ

Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του Μουσείου εξέλεξε, στις 17 Αυγούστου 2011, κατά τη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου των Δικαστριωτών, σύμφωνα με το καταστατικό, το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Δικαστρου, που έχει την επωνυμία «Νικαίας, Καλλίδαμος, Φιλίστας».

Εξελέγησαν στο Δ.Σ. επτά νέοι επιστήμονες, ο Δημοτικός Σύμβουλος και ο Πάρεδρος, που είναι ικανοί και άξιοι, να διοικήσουν το Μουσείο, σύμφωνα με το Καταστατικό του, να μελετήσουν και να αξιοποιήσουν τα εκθέματά του, να αναδείξουν την ιστορία, την λαογραφία και την παράδοση του χωριού και να εντάξουν το Μουσείο στις τάξεις των «Ιδιωτικών Συλλογών» του Υπουργείου Πολιτισμού.

Θα υπενθυμίσω στα μέλη του πρώτου Δ.Σ., ότι το έργο τους είναι ερευνητικό, επιστημονικό, απαιτεί θέληση, κόπο, χρόνο και τις γνώσεις τους και ότι, οι εκθέτες των οικογενειακών τους κειμηλίων, οι Δικαστριώτες, θα παρακολουθούν τις εργασίες τους και προσδοκούν, να ιδούν το καλό τους έργο και τις επιστημονικές τους ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις. Απ' την καρδιά μου, καλή επιτυχία.

Λεωνίδας Ιωάννου Καρφής

Τακτικά μέλη Δ.Σ.

1. Μαρία Ζιάκα, Καθηγήτρια, Πρόεδρος
2. Στέλλα Παπαδημητρίου, Αρχιτέκτων, Αντιπρόεδρος
3. Ελένη Καρκάνη, Δασκάλα, Γενική Γραμματέας
4. Γιώργος Γιαννακόπουλος, Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Μακρακώμης, Ταμίας
5. Λουκία Καραίσκου, Αρχαιολόγος, Κοσμήτορας
6. Γιάννης Καρφής, Καθηγητής, μέλος
7. Ηλίας Αγγελόπουλος, Πάρεδρος Δ. Δ. Δικαστρου, μέλος

Αναπληρωματικά μέλη Δ.Σ.

1. Λάμπρος Γράββαλος, Καθηγητής
2. Κατερίνα Γιαννακάκη, Δασκάλα

Η συντακτική επιτροπή

Ο Δήμαρχος Μακρακώμης Θύμιος Παπαευθυμίου, ο Πρόεδρος του συλλόγου Γιώργος Γιαννακόπουλος και ο Αντιδήμαρχος Κώστας Μπήτος, στο Μουσείο.

Οι εκδηλώσεις του Συλλόγου στο Δίκαστρο

(συνέχεια από σελ. 1)

β) Την **Τρίτη 16 Αυγούστου**, η συγκέντρωση των γυναικών στο Μύλο έγινε πλέον θεσμός. Το βράδυ, η έκπληξη με το караόке στο μαγαζί, που ανέδειξε τα καλλίφωνα Δικαστριωτόπουλα.

γ) Την **Τετάρτη 17 Αυγούστου** στην Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου, εκτός από τον απολογισμό και τις προτάσεις των συγχωριανών μας, έγινε και η βράβευση του συγχωριανού μας εικαστικού-ζωγράφου-χαράκτη Παναγιώτη Γράββαλου και του πρώην Δημάρχου Νίκου Αντωνόπουλου.

δ) Την **Πέμπτη 18 Αυγούστου**, οι νέοι μας ξεφάντωσαν με την γιορτή νεολαίας.

ε) Την **Παρασκευή 19 Αυγούστου**, ο θίασος του Κώστα Μέρρα έδωσε μια άλλη νότα αλλά και ερεθίσματα, με την πάντα επίκαιρη θεατρική παράσταση «*Don Camillo*». Το χειροκρότημα των Δικαστριωτών ήταν αβίαστο και θερμό. Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στους συντελεστές και τους ηθοποιούς της παράστασης.

στ) Η εβδομάδα έκλεισε το **Σάββατο 19 Αυγούστου** με την Μουσικοχορευτική Βραδιά. Η προσέλευση του κόσμου ήταν πέρα από το αναμενόμενο (ζητάμε συγνώμη για όσους δεν μπορέσαμε να εξυπηρετήσουμε). Η ορχήστρα με την παραδοσιακή μουσική και τα Δικαστριωτόπουλα με τα χορευτικά και την λεβεντιά τους (πάντα με την καθοδήγηση του Δάσκαλου Βασίλη Καρφή), για μια ακόμη φορά ανέβασαν το Δίκαστρο μέχρι τα ουράνια. Μεγάλη έκπληξη ήταν η συμμετοχή των «*βετεράνων*» χορευτών Ηλία Πιλάλη, Φώτη Παπαδόπουλου, Γιώργου Λάμπου, Σεραφείμ και Πέτρου Κόρδα. Το γλέντι κράτησε μέχρι το ξημέρωμα.

Ευχαριστούμε τους χορηγούς για τις προσφορές τους: Αφοι Χριστόπουλοι (ΒΙΑΠ-ΜΕΝΤΕΛ), Οίκος Μόδας «ΚΕΚΑΤΟΥ», Γόρδιος Βασίλειος, Αλεξίου Αντώνιος.

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους συμμετείχαν στις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας, τους συγχωριανούς, τους φίλους και τους χορηγούς μας, ευχόμενοι του χρόνου ακόμη καλύτερα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ ΠΟΝΤΙΚΑ

Αφοι Δ. ΠΟΝΤΙΚΑ
ΓΕΩΡ. Α. ΠΟΝΤΙΚΑΣ Ο.Ε.

3ο χλμ. Ν.Ε.Ο. Λαμίας - Αθήνας
351 00 Λαμία
Τηλ: 22310 35503 - 4
Fax: 2231027592
Κιν: 6977 361150

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΚΩΝ. Ι. ΣΥΛΕΟΥΝΗΣ & ΥΙΟΣ

~ ΝΤΟΠΙΑ ΚΡΕΑΤΑ ~
~ ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ ~

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ, ΤΗΛ: 22360 31224 - 22360 31015

JET OIL

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΓΚΙΚΑΣ

ΝΕΟΧΩΡΑΚΙ ΦΘ/ΔΑΣ, 45χλμ. ΛΑΜΙΑ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

☎ **6979330092**

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ ΟΕ

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ
ΤΗΛ. 22360 31316

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ

“ΤΣΩΝΟΣ”®

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ • Τ.Κ. 35 017
Τηλ. 22360 31221 & 22360 31000 • Κιν. 6974 106567

ΣΙΔΗΡΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΑ - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ

- ✓ Σιδήρων - Μετάλλων - Λαμαρίνων
- ✓ Βιομηχανικά εργαλεία - Εξαρτήματα Αλουμινίου
- ✓ Οικοδομικά Υλικά - Υλικά Περιφράξεων

ΑΝΘ. ΜΑΥΡΟΔΗΜΟΥ 9 ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑ

22360 43.334 & 43.422
ΚΙΝΗΤΟ: 697 2812616

Prestige

ΒΥΡΩΝΟΣ 20 ΛΑΜΙΑ
τηλ. 22310 - 44711

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Αιολική ενέργεια ονομάζεται η ενέργεια που παράγεται από την εκμετάλλευση του πνέοντος ανέμου. Η ενέργεια αυτή χαρακτηρίζεται "ήπια μορφή ενέργειας" και περιλαμβάνεται στις "καθαρές" πηγές όπως συνηθίζονται να λέγονται οι πηγές ενέργειας που δεν εκπέμπουν ή δεν προκαλούν ρύπους.

Ο εγκλωβισμός, κατά τον Όμηρο, των ανέμων στον ασκό του Αιόλου δείχνει ακριβώς την ανάγκη των ανθρώπων να διαθέτουν τους ανέμους στον τόπο και χρόνο που οι ίδιοι θα ήθελαν. Για πολλές εκατοντάδες χρόνια η κίνηση των πλοίων στηριζόταν στη δύναμη του ανέμου, ενώ η χρήση του ανεμόμυλου ως κινητήριας μηχανής εγκαταλείπεται μόλις στα μέσα του προηγούμενου αιώνα.

Αν υπήρχε η δυνατότητα, με την σημερινή τεχνολογία, να καταστεί εκμεταλλεύσιμο το συνολικό αιολικό δυναμικό της γης, εκτιμάται ότι η παραγόμενη σε ένα χρόνο ηλεκτρική ενέργεια θα ήταν υπερδιπλάσια από τις ανάγκες τις ανθρώπινης στο ίδιο διάστημα. Υπολογίζεται ότι στο 25% της επιφάνειας της γης επικρατούν άνεμοι μέσης ετήσιας ταχύτητας πάνω από 5,1m/sec, σε ύψος 10m πάνω από το έδαφος. Όταν οι άνεμοι πνέουν με ταχύτητα μεγαλύτερη από αυτή την τιμή, τότε το αιολικό δυναμικό του τόπου θεωρείται εκμεταλλεύσιμο και οι απαιτούμενες εγκαταστάσεις μπορούν να καταστούν οικονομικά βιώσιμες, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα.

Η σημερινή τεχνολογία βασίζεται σε ανεμογεννήτριες οριζοντίου άξονα 2 ή 3 περυγίων, με αποδιδόμενη ηλεκτρική ισχύ 200 – 400kW. Όταν εντοπιστεί μια ανεμώδης περιοχή – και εφόσον βέβαια έχουν προηγηθεί οι απαραίτητες μετρήσεις και μελέτες – για την αξιοποίηση του αιολικού της δυναμικού τοποθετούνται μερικές δεκάδες ανεμογεννήτριες, οι οποίες απαρτίζουν ένα «αιολικό πάρκο».

Οι ανεμογεννήτριες μπορούν να στηθούν σε αγροκτήματα ωφελώντας έτσι την οικονομία των αγροτικών περιοχών, όπου βρίσκονται οι περισσότερες από τις καλύτερες τοποθεσίες από την άποψη του ανέμου. Οι αγρότες μπορούν να συνεχίσουν να εργάζονται στη γη, καθώς οι ανεμογεννήτριες χρησιμοποιούν μόνον ένα μικρό μέρος της γης. Οι ιδιοκτήτες των εγκαταστάσεων για την παραγωγή αιολικής ενέργειας πληρώνουν ενοίκιο στους αγρότες για τη χρήση της γης.

Η Ελλάδα είναι μια χώρα με μεγάλη ακτογραμμή και τεράστιο πλή-

θος νησιών. Ως εκ τούτου, οι ισχυροί άνεμοι που πνέουν κυρίως στις νησιωτικές και παράλιες περιοχές προσδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας στη χώρα. Το εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύει το 13,6% του συνόλου των ηλεκτρικών αναγκών της χώρας.

Η χρήση μιας τουρμπίνας 600KW, σε κανονικές συνθήκες, αποτρέπει την αποβολή 1200 τόνων CO₂ ετησίως, που θα αποβάλλονταν στο περιβάλλον αν χρησιμοποιείτο άλλη πηγή για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, όπως π.χ. άνθρακας. Δεν έχει καμιά επιβάρυνση για το περιβάλλον και ο τρόπος παραγωγής έχει αδιαμφισβήτητη ασφάλεια.

Η σημαντικότερη οικονομικά εφαρμογή των ανεμογεννητριών είναι η σύνδεσή τους στο ηλεκτρικό δίκτυο μιας χώρας. Η συστηματική εκμετάλλευση του πολύ αξιόλογου αιολικού δυναμικού της χώρας μας θα συμβάλει:

► Στην αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με ταυτόχρονη εξοικονόμηση σημαντικών ποσοτήτων συμβατικών καυσίμων, που συνεπάγεται συναλλαγματικά οφέλη.

► Σε σημαντικό περιορισμό της ρύπανσης του περιβάλλοντος, αφού έχει υπολογισθεί ότι η παραγωγή ηλεκτρισμού μιας μόνο ανεμογεννήτριας ισχύος 550KW σε ένα χρόνο, υποκαθιστά την ενέργεια που παράγεται από την καύση 2.700 βαρελιών πετρελαίου, δηλαδή αποτροπή της εκπομπής 735 περίπου τόνων CO₂ ετησίως καθώς και 2 τόνων άλλων ρύπων.

► Στη δημιουργία πολλών νέων θέσεων εργασίας, αφού εκτιμάται ότι για κάθε νέο MW αιολικής ενέργειας δημιουργούνται 14 νέες θέσεις εργασίας.

Σ. Γκιόλας

ΟΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΜΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

(συνέχεια από σελ. 3)

αιωνία τους η μνήμη και ο Θεός να τους αναπαύει.

Εκεί, στην Αμερική δημιουργήθηκαν όλα τα παιδιά αυτά!

Έγιναν ζηλευτοί επιχειρηματίες, σκεπασμένοι πάντα με την τίμια εργατικότητα των, την αξιοπρέπεια, την πίστη στο Θεό, στην Παντοδυναμία Του και στην Πρόνοια Του. Δεν λησμόνησαν ποτέ τις ελληνοχριστιανικές αρχές, και όταν έφθασε η ώρα του γυρισμού τους, μερικοί από αυτούς παρέμειναν, γιατί δεν μπορούσαν να αφήσουν τις επιχειρήσεις τους.

Οι άλλοι που γύρισαν προέβησαν σε διάφορες αγορές και έβγαλαν από πάνω τους την άλλοτε μιζέρια της φτώχειας του χωριού μας.

Οι εναπομείναντες στην Αμερική, έγιναν όχι μόνο μεγάλοι επιχειρηματίες, αλλά δημιούργησαν και αξιοζήλευτες οικογένειες, που τα παιδιά των εκτός της απαιτούμενης μόρφωσης, γαλουχήθηκαν και με ελληνοχριστιανικά ιδανικά και την νοσταλγία προς την Πατρώα γη.

Σήμερα στην Αμερική βρίσκονται εν ζωή, η Ευανθία Κούκιου του Κων/νου, ο Κων/νος Κούκιος του Ματθαίου, ο Λάμπρος Χριστόπουλος του Δημητρίου με την χαριτωμένη και πανέξυπνη γυναίκα του Σταυρούλα, ο Πέτρος Χριστόπουλος του Δημητρίου με την Μαρία, το μικρό εκείνο κοριτσάκι της καλοσύνης, της αγάπης, της πραότητας και ευαισθησίας. Θυμάμαι τα καφτά του δάκρυα, όταν μας εγκατέλειπε για σπουδές στην Αμερική και ο Λαΐτσας Χρήστος του Γεωργίου με τη γυναίκα του Μαρία, που διακρίνεται για το ήθος και τη σοβαρότητά της.

Όλοι αξιοθαύμαστοι οικογενειάρχες, μεγάλοι επιχειρηματίες και αξιοζήλευτοι πολίτες της Αμερικής. Είναι όλοι άξιοι επαίνου για την σταδιοδρομία των παιδιών τους, αλλά και την ελληνοχριστιανική αγωγή που τους δώσανε, ώστε και αυτά να διέπονται από ελληνικές αρχές και ιδανικά.

Ακόμη θα ήτανε παράλειψη να μην αναφέρουμε την κ. Αικατερίνη Χαμπέρη του Δημητρίου, η οποία αν και γεννήθηκε στην Αμερική, και δεν γνωρίζει τόσο καλά τα ελληνικά πράγματα, φαίνεται ότι πονάει και σέβεται τη γενέτειρα του πατέρα της, που το απέδειξε όχι μόνο με μια μικρή επίσκεψη, αλλά με την πλούσια δωρεά που έκανε για να αλλάξει εξ ολοκλήρου η στέγη του ναού, της θαυματουργού Παναγίας μας.

Η εφημερίδα μας ευχαριστεί την Ευανθία Κούκιου, για τη δωρεά του σκαλιστού Αναλογίου και καθισμάτων των ιεροψαλτών στο εκκλησάκι του Αγίου Σεραφείμ. Εντυπωσιάζει τόσο τον κάθε προσκυνητή, που αμέσως προβάλλει το ερώτημα: Τίνος δωρεά είναι αυτό; Μακάρι να είχαν την ίδια μέριμνα τα εκκλησάκια μας, του προφήτου Ηλία και του Αγίου Αθανασίου.

Άφρησα τελευταία μια εξέχουσα προσωπικότητα που διέπρεψε και διαπρέπει σαν δικηγόρος και σαν οικονομολόγος στο Λευκό Οίκο της Αμερικής. Πρόκειται για τον Δημήτριο Χριστόπουλο του Πέτρου που σπούδασε στο Χάρβαντ της Αμερικής και στο Λονδίνο. Σεμνυνόμαστε για σένα Δημητράκη και σου ευχόμαστε κάθε προαγωγή των επιστημών σου.

Τέλος η εφημερίδα μας, αποτίει φόρο τιμής σ' όλους τους προαπεθόντες ομογενείς μας, και όπως ιδιαίτερος τα νέα μας βλαστάρια που πρόωρα εγκατέλειψαν τα γήινα: Βασίλη Ζημιανίτη του Ηλία, Θαλή Κούκιο του Κων/νου, Λάμπρο Αθανασίου και Ταξιάρχη Ζημιανίτη του Ηλία.

Έφυγαν για την άλλη ζωή, μακριά από την πατρίδα τους, μακριά και από τα αγαπημένα συγγενικά των πρόσωπα του Δικάστρου.

Ας είναι αιωνία τους η μνήμη!

ΣΥΝΟΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

του Ιωάννη Χ, Παπαδημητρίου
Νομικού. τ. Γεν. Γραμ. Υπουργείου Δημοσίων Έργων

- Δεν θα πω αυτή τη λέξη, γιατί πληγώνει,
- Δεν θα υπενθυμίσω εκείνο το γεγονός, γιατί στενοχωρεί,
- Δεν θα μιλήσω απότομα, γιατί θα μεταμεληθώ,
- Δεν θα πω κακό για τον άλλον, γιατί αυτό είναι κουτσομπολιό,
- Δεν θα διακόψω τον άλλον, γιατί είναι αγενές,
- Δεν θα πω αυτό το αστείο, γιατί είναι χυδαίο,
- Δεν πετιέμαι σαν τον κόκορα, γιατί αυτό λέγεται προπέτεια,
- Δεν θα φλυαρώ, γιατί αυτό δείχνει ελαφρότητα,
- Δεν θα μεταφέρω μια ανεξέλεγκτη πληροφορία, γιατί υπάρχει φόβος να μην είναι σωστή κι οι άλλοι να την πιστέψουν,
- Δεν θα χρησιμοποιώ υπονοούμενα, γιατί αυτό δεν είναι ευθύ
- Δεν θα μιλάω όταν είμαι θυμωμένος, γιατί θα μετανιώσω για όσα πω,
- Θα φροντίσω να μιλάω όταν πρέπει και όπου πρέπει,
- Θα είμαι εύκολος να πω κάτι καλό για τον άλλον,
- Θα δικαιολογώ κάπως τους διπλανούς μου στο φταιξιμό τους
- Θα βρίσκω πάντα ένα ενισχυτικό λόγο, για τους μειονεκτικούς, τους πονεμένους,
- Θα προσπαθώ να μιλάω ευγενικά σε όλους,
- Θα κάνω ότι μπορώ, για να δημιουργώ ευχάριστη ατμόσφαιρα,
- Θα μιλάω με ειλικρίνεια, καθαρά, σταράτα, αθόρυβα,
- Θα αγωνιστώ να ακούω περισσότερο και λιγότερο να μιλάω,
- Θα προσπαθώ να μιλάω και με τη σιωπή μου,

**Πάντοτε: με γλυκύτητα, με μετριοφροσύνη, με σύνεση, με αγάπη,
Ποτέ: εναντίον της αλήθειας, με θυμό, με νεύρα.**

Συμβουλές για ομαλή έναρξη της σχολικής χρονιάς

Το ξεκίνημα του σχολείου είναι πολύ σημαντικό για κάθε παιδί, ιδιαίτερα για όσα παιδιάκι πάνε πρώτη φορά στο δημοτικό σχολείο, τα λεγόμενα «Πρωτάκια». Η καλή αρχή λοιπόν, ιδιαίτερα για τα «πρωτάκια», διασφαλίζει μια ήρεμη δωδεκαχρονη μαθησιακή πορεία για το ίδιο το παιδί αλλά, φυσικά, και για το γονιό.

Για να επιτευχθεί αυτό χρειάζονται απαραίτητα κάποιες ενέργειες από μέρους του γονιού, οι οποίες καθορίζουν τη μαθησιακή πορεία του παιδιού του. Αυτές είναι:

✿ Η ενθάρρυνση του παιδιού προς την ανεξαρτησία και την υπευθυνότητα.

Από τη στιγμή που το παιδί μας ξεκινήσει το σχολείο (αλλά και νωρίτερα), σαν γονείς, οφείλουμε με τη συμπεριφορά μας να το βοηθήσουμε να γίνει σωστό και ολοκληρωμένο άτομο. Για να το πετύχουμε αυτό θα πρέπει να του δίνουμε περιθώριο για δράση και πρωτοβουλία.

Το πρώτο δώρο που κάνουμε σε ένα πρωτάκι (αλλά και σε μεγαλύτερο παιδί) είναι ένα ρολόι ξυπνητήρι. Το ρολόι αυτό θα είναι ο φίλος και ο συνεργάτης του παιδιού μας που θα το βοηθήσει να γίνει υπεύθυνο, αυτόνομο και ανεξάρτητο. Αφού του μάθουμε πως να το χρησιμοποιεί με παιγνιώδη κι ευχάριστο τρόπο, θα το ενθαρρύνουμε να ξυπνάει μόνο του το πρωί. Θα υπολογίσουμε μαζί πόση ώρα χρειάζεται για να ντυθεί, να ετοιμαστεί και να πάρει πρωινό και θα ρυθμίζει ανάλογα το ξυπνητήρι του. Θα του εξηγήσουμε πως είναι πια μεγάλο παιδί και πως είναι δική του ευθύνη να ξυπνάει και να ετοιμάζεται για το σχολείο του.

Αυτό όμως, δεν πρέπει να μείνει στα λόγια κι εμείς να είμαστε συνεχώς από πίσω του και να του θυμίζουμε να βάζει το ξυπνητήρι ή να επιμένουμε να σηκωθεί το πρωί. Το παιδί θα γίνει υπεύθυνο μόνο όταν πεισθεί ότι κανείς δεν πρόκειται να το ξυπνήσει ή να το βοηθήσει. Κι αν καμιά φορά ξεχάσει να το βάλει, ας μην το ξυπνήσουμε. Είναι σημαντικό να μάθει ότι υπάρχουν και συνέπειες όταν δεν είμαστε εντάξει στις υποχρεώσεις και τα καθήκοντά μας.

✿ Η οργάνωση της μελέτης.

Καλό είναι το παιδί να έχει το δικό του δωμάτιο και το δικό του γραφείο. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, καλό θα ήταν να έχει μια συγκεκριμένη γωνιά στο σπίτι που θα είναι δική του. Η μόνιμη γωνιά μελέτης του δίνει την αίσθηση της σταθερότητας. Σε καμιά περίπτωση δε θα του επιτρέψουμε να περιφέρεται στο σπίτι για να βρει ελεύθερο χώρο να διαβάσει και πολύ περισσότερο να διαβάζει και να γράφει στο πάτωμα ή στο κρεβάτι. Αφού λοιπόν οργανώσουμε το χώρο μελέτης, τα σύνεργα και ό,τι άλλο κρίνουμε κατάλληλο για το γραφείο του παιδιού, περνάμε στο πιο σημαντικό και πιο δύσκολο κομμάτι, την οργάνωση του χρόνου.

Σύμφωνα με διάφορες μελέτες, το μυαλό του ανθρώπου αποδίδει καλύτερα το πρωί και τις ώρες 4 με 7 το απόγευμα. Καλό είναι λοιπόν να φτιάξουμε ένα πρόγραμμα που θα δίνει στο παιδί το περιθώριο και να διαβάσει

και να παίξει. Τίποτα δε δίνει τόση σιγουριά και ασφάλεια στα παιδιά, όσο το πρόγραμμα. Πρέπει να εξηγήσουμε στο παιδί μας ότι η "δουλειά" του είναι να πηγαίνει στο σχολείο και να ακούει προσεκτικά τα όσα λέει ο δάσκαλος, να κρατά σημειώσεις και να ρωτά τις απορίες του. Είναι επιτακτική η ανάγκη να απενοχοποιήσουμε το λάθος και να του δώσουμε να καταλάβει ότι από τα λάθη μας μαθαίνουμε και πως δεν πρέπει να ντρέπεται να ρωτάει τις απορίες του γιατί μέσω αυτών μπορεί να δημιουργηθεί μια εποικοδομητική συζήτηση στην τάξη και να λυθούν οι απορίες και άλλων συμμαθητών του.

Τις πρώτες μέρες θα καθοδηγήσουμε το παιδί με ήπιο τρόπο να μπει στο πνεύμα της μελέτης. Το ίδιο το παιδί θα ανοίγει την τσάντα του, θα βγάζει τα βιβλία του και θα τα τοποθετεί στο γραφείο. Το παιδί θα ανοίγει το τετράδιο και θα βρίσκει τις εργασίες που έχει να κάνει κι όχι ο γονιός να ψάχνει να βρει τι είπε ο δάσκαλος στην τάξη. Εμείς, σα γονείς, θα πρέπει να είμαστε ήρεμοι, να το ενθαρρύνουμε, να μην προτρέχουμε να πούμε τις απαντήσεις σαν τον φωτεινό παντογνώστη και να σεβόμαστε τους ρυθμούς μάθησης του παιδιού μας. Μόνο έτσι θα το βοηθήσουμε να ξεπεράσει την ανασφάλεια και το άγχος που φυσικά έχουν οι μαθητές στην αρχή της χρονιάς.

Τον πρώτο καιρό επίσης θα θέσουμε τους κανόνες της μελέτης. Πρώτα μελέτη και μετά παιχνίδι απαραίτητως. Πολλές οικογένειες κάνουν το ανάποδο, επιτρέπουν δηλαδή στα παιδιά τους να βλέπουν τηλεόραση και να παίζουν πριν διαβάσουν, με αποτέλεσμα να φτάνει 9 ή 10 το βράδυ και να μην έχουν τελειώσει!!! Έτσι λοιπόν, αν βλέπουμε το παιδί μας να χαζεύει ή να καθυστερεί να τελειώσει την εργασία, ζητώντας διαλείμματα συχνά πυκνά, θα του πούμε με ήρεμο τόνο πως τα παιδιά έχουν δικαίωμα να παίξουν, αφού πρώτα τελειώσουν την εργασία τους. Όσο πιο γρήγορα και σωστά μελετήσει, τόσο πιο πολύ χρόνο θα έχει για παιχνίδι και ξενοιασιά. Αν όμως, έχει περάσει ο χρόνος που έχουμε ορίσει για μελέτη, θα του πούμε να μαζέψει την τσάντα του. Αν έχει αντιρρήσεις και κλαίει, την παίρνουμε και την κρύβουμε. Την επόμενη μέρα ενημερώνουμε το δάσκαλο και τον παρακαλούμε να επιληφθεί του θέματος. Συνήθως, αυτή η τακτική έχει καλά αποτελέσματα και βοηθά το παιδί να αξιοποιήσει σωστά το πρόγραμμα της μελέτης του και τους γονείς να γλυτώσουν από τα μεταμεσονύκτια παρακάλια και τις φωνές για πάνε τα παιδιά τους διαβασμένα στο σχολείο.

Τέλος, πρέπει να θυμόμαστε πως άλλος ο ρόλος του γονιού και άλλος ο ρόλος του δασκάλου. Εμείς όταν το παιδί μας διαβάζει, θα επιβλέπουμε την εργασία του, θα το βοηθάμε αλλά δε θα κάνουμε το δάσκαλο. Μερικές φορές, καλό είναι να αφήνουμε το παιδί μας να διατυπώνει τη λάθος απάντηση για να μπορέσει και ο δάσκαλος να καταλάβει που πάσχει ο συλλογισμός του παιδιού και να παρέμβει ώστε να μάθει το σωστό. Επίσης, δε θα καθόμαστε δίπλα στο παιδί που διαβάζει.

Η παρουσία μας δίπλα του, του προσφέρει μεν ασφάλεια και σιγουριά αλλά του στερεί την πρωτοβουλία, την αυτενέργεια και την υπευθυνότητα, ιδιότητες που θα πρέπει να καλλιεργήσει αν θέλουμε να εξελιχθεί σε συνεπή και υπεύθυνο μαθητή. Εμείς μπορούμε να βρισκόμαστε στο δίπλα δωμάτιο και να εξηγήσουμε στο παιδί πως αν χρειαστεί βοήθεια μπορεί να ζητήσει τη συμβουλή μας. Δεν μπαينوβγαίνουμε συνέχεια στο δωμάτιο, ρωτώντας το πως τα πάει γιατί αφενός του διασπάμε την προσοχή και αφετέρου το αγχώνουμε και το εκνευρίζουμε.

✿ Η καλή επικοινωνία με το δάσκαλο.

Από την αρχή της χρονιάς προσπαθούμε να έχουμε μια καλή σχέση με το δάσκαλο του παιδιού μας. Του εξομολογούμε άφοβα όλα όσα μας προβληματίζουν. Σημαντικό είναι να αναφέρουμε τυχόν προβλήματα του παιδιού, αν έχει αλλεργίες ή αν έχει κάποια δυσκολία για να ξέρει κι εκείνος πως να χειριστεί τις διάφορες καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν.

Ελένη Καρκάνη
δασκάλα

Παράδειγμα προς Μίμηση

Ο Ηρακλής Καραΐσκος γεννήθηκε στο Δίκαστρο και κατοικεί με την οικογένειά του στην Αχλαδιά Καρδίτσας. Άξιος του χωριού και της πατρίδας παρέδωσε στο Λαογραφικό Μουσείο

του χωριού μας το «Μετάλλιο Αναπήρου πολέμου» το οποίο του απένειμε η πατρίδα για την προσφορά του προς αυτή το έτος 1949.

Τέτοιες ενέργειες φρονηματίζουν, και παιδαγωγούν τις νεότερες γενιές και μας κάνουν όλους υπερήφανους.

Συχαίρουμε και ευχαριστούμε το Δικαστριώτικο βλάστημα, αγνό Πατριώτη και ήρωα Ηρακλή. Κων. Καραΐσκο και ευχόμαστε το παράδειγμα του να βρει μιμητές και συνεχιστές.

ΥΓ. Το Λαογραφικό μας Μουσείο φιλοξενεί και άλλα δωρήματα του σεβαστού Ηρακλή προς τον οποίο ευχόμαστε ο Θεός να του χαρίζει υγεία και μακροημέρευση.

Ν.Σ.

Οι ρόδακες, φυλαχτά των σπιτιών, στο Δίκαστρο

(συνέχεια από σελ. 4)

**Αρχαιο-ελληνικός ρόδακας (διπλός)
σε κιονόκρανο του Ιερού της Ελευσίνας.**

των αρχαίων Ελλήνων και την παγκόσμια κυριαρχία και ακτινοβολία των Βασιλέων της Μακεδονίας. Ήταν σημαία ομορφιάς, αγνότητας, ευγονίας, λατρείας και ισχύος. Ευρήματα αρχαίου-ελληνικού ρόδακα υπάρχουν σε χρυσό διάδημα βασίλισσας στις Μυκήνες, στο θόλο της Επιδαύρου, σε διάδημα προτομής της Θεάς Άρτεμης που βρέθηκε στο Καρπενήσι, σε διάδημα χρυσελεφάντινης γυναικείας κεφαλής στους Δελφούς, σε τοιχογραφίες αρχοντικών στο Ακρωτήρι της Θήρας, σε κιονόκρανα του ιερού της Ελευσίνας, κ.α.

Ο «ελληνο-χριστιανικός ρόδακας»

Ο ελληνο-χριστιανικός ρόδακας⁽²⁾ συναρτήθηκε με την λατρεία της Παναγίας. Ως «Ρόδον το Αμάραντον» προσφωνήθηκε η Παναγία και από τότε, ο ρόδακας, το ρόδο, το τριαντάφυλλο, κοσμή τις εικόνες της. Έχει το σχήμα του αρχαιο-ελληνικού ρόδακα (μικρό ρόδο, με ανοιγμένα και μυτερά φύλλα, που περιβάλλεται από κύκλο) και ζωγραφίζεται στην εικόνα της Παναγίας.

Τα φύλλα του ελληνο-χριστιανικού ρόδακα είναι τέσσερα σε σχήμα Σταυρού ή επτά και περισσότερα, από τα οποία τέσσερα σχηματίζουν Σταυρό. Συμβολίζουν τη Σταύρωση του Χριστού ή τα επτά μυστήρια ή και το πραγματικό τριαντάφυλλο (αγνότητα της πίστης). Ελληνο-χριστιανικό ρόδακα, φυλαχτό, σκάλιζαν οι χριστιανοί και στους ακρογωνιαίους λίθους των σπιτιών τους.

Στις εικόνες της Παναγίας ο ελληνο-χριστιανικός ρόδακας συμβολίζει την αγνότητα, το αμόλυντο, το άσπιλο, την καθαρότητα, την ομορφιά και την ευωδία, που εκπέμπει στους Χριστιανούς η λατρεία της Παναγίας. Στα χριστιανικά σπίτια ο ελληνο-χριστιανικός ρόδακας είναι φυλαχτό της Παναγίας και σημείο ευγονίας, αποτροπής, εξουδετέρωσης του κακού.

Ελληνο-χριστιανικοί ρόδακες υπάρχουν σήμερα σε εικόνες της Παναγίας, της Τήνου, της Προυσιώτισσας, της Μονής Μεγίστης Λαύρας, σε βυζαντινές εικόνες Μοναστηριών της Υπεραγίας Θεοτόκου, σε υπέρθυρα, παράθυρα, τέμπλα, δισκοπήτρα⁽³⁾ εκκλησιών και σε αγκωνάρια σπιτιών. Με ρόδακες (τριαντάφυλλα) στολίζονται και οι εικόνες της Παναγίας, στις γιορτές της.

1. Είναι τα ονόματα των κτητόρων των σπιτιών, που επέλεξαν τα φυλαχτά.
2. Μερικοί ονομάζουν τους ελληνο-χριστιανικούς ρόδακες άστρα.
3. Ρωσικό δισκοπήτρο, 19ου αιώνα, (Βυζαντινό Μουσείο).

(Στο επόμενο τεύχος: Σταυρός και Λόγχη, φυλαχτά σπιτιών, στο Δίκαστρο)

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΟΥ

(συνέχεια από σελ. 1)

γιανναίων αντιστάθηκε επιτυχώς στο δερβέναγα του Αλή Πασά Γιουσούφ Αράπη. «Όστις δι' απηλούς καταδίωξεως των ανθισταμένων και διά βασάνων ας υπέβαλεν αυτούς, ενέσπειρε πανταχού τον τρόμον. Πανταχού οιμωγαί, ολολυγμοί, στεναγμοί και θρήνοι... το επήκουον επικαλείται τον θάνατον ή το ζήν» (Ευάγγελος Γιαννούλης ο Αιτωλός).

Τον Ιούλιο του 1817 φτάνει στη Ρεντίνα ο Αλή Πασάς: «Εκεί έκατσεν ημέρες τρεις» σύμφωνα με εντοχισμένη επιγραφή στην πόρτα του Μοναστηριού, «Επήγε και στο Σμόκοβο και λούστηκε στα θερμά νερά γιατί υπέφερε από πονοκεφάλους» (Συνέδριο Φθιωτικών Ερευνών).

Τον Απρίλιο του 1822 μπαίνει στην Φθιώτιδα ο Δράμαλης και εγκαθίσταται στην Υπάτη. Στη Φθιώτιδα παρέμεινε τρεις μήνες και στο διάστημα αυτό έκανε πολλές επιδρομές στη βορειοδυτική Φθιώτιδα με διάφορα αποσπάσματα και έδωσε τριάντα δύο μάχες με τους μπεήδες: Κεχαγιά, Τελεχά, Βελή, Σιλιχτάρ, Μπαυράμ. Οι Έλληνες: Γιολλάσης, Γαλής, Ζαφειράκης, Κάτσος και Φραγκίστας με ελιγμούς και κλεφτοπόλεμο αποφεύγοντας την κατά μέτωπο αναμέτρηση έφθειραν τις δυνάμεις του Δράμαλη. Καταγράφοι μερικές από αυτές, όπως αναφέρονται σε χάρτη που παρουσιάστηκε στο Α' Συνέδριο Φθιωτικών Ερευνών στα Λουτρά Υπάτης και στη σελ. 217 με αυξ. Αριθμό: 22 Βαρυμπόπη, 23 Πλατύστομο, 24 Γιαννιτσού, 25 Ασβέστης, 26 Τσοούκα, 27 Νεοχωράκι, 28 Διπόταμα, 29 Παλαιόκαστρο, 30 Μαυρίλο.

Τον Ιούνιο του 1832 επικυρώνεται η ορειοθέτηση των συνόρων.

Τον Φεβρουάριο του 1864 γίνεται μάχη στο Μοναστήρι της Ρεντίνας. Σχετικό έγγραφο της μάχης αυτής βρέθηκε χειρόγραφο καταχωρημένο σε ΜΗΝΙΑΙΟ της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου Δικαστρού (Λαογραφικό Μουσείο).

Τον Φεβρουάριο του 1877 αυτόνομα επαναστατικά τμήματα στα οποία συμμετείχαν και πολλοί Δικαστριώτες εισέρχονται από τις θέσεις «ΦΤΕΛΙΑ, ΛΑΠΑΤΟ, ΖΑΧΑΡΑΚΙ στη Θεσσαλία.

Τον Αύγουστο του 1881 ο Ελληνικός στρατός ελευθερώνει τον Δομοκό. Ακολουθεί ο ατυχής πόλεμος του 1897 με τις γνωστές για τον τόπο μας συνέπειες, αλλά και την αρχή για ανασυγκρότηση και αντεπίθεση στους νικηφόρους πολέμους 1912-1913 και τη δημιουργία της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Τελειώνοντας την ιστορική σύντομη αυτή αναδρομή θεωρώ υποχρέωση να σημειώσω ότι, οι Δικαστριώτες ποτέ τους δεν ξέχασαν το χρέος προς την πατρίδα. Έζησαν κάτω από τον βαρύ ζυγό του κάθε κατακτητή.

Υπέστησαν ταπεινώσεις, βασανισμούς και θανατώσεις. Διέθεσαν στους απελευθερωτικούς αγώνες ικανό αριθμό γενναίων αγωνιστών, υπερασπιζόμενοι τα «ΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΕΡΑ» του τόπου τους. Ελάχιστοι ευτύχησαν να δουν το Δίκαστρο ελεύθερο. Οι περισσότεροι θυσιάστηκαν για να κληροδοτήσουν σε μας μια πατρίδα ελεύθερη. Μια κοινωνία καλύτερη από τη δική τους. Στην μνήμη όλων αυτών οι νεότερες Δικαστριώτικες γενιές σεμνύνονται και εκφράζουν την αιώνια ευγνωμοσύνη τους, αποτιόντας κάθε χρόνο φόρο τιμής στο Ηρώο που βρίσκεται στην πλατεία του χωριού με μνημόσυνο και κατάθεση στεφάνων.

Νίκος Γ. Σωτηρόπουλος

SIXTY 67 SEVEN
MAN and WOMAN
Fashion
ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 15 & ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ ΛΑΜΙΑ
ΤΗΛ.: 22310 52052 - ΚΙΝ.: 6970 184411 - 6944 138223

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Home design
ΑΒΕΡΩΦ 31 ΛΑΜΙΑ, ΤΗΛ. 22310 37972 - FAX. 22310 24634

Παραδοσιακός Φούρνος
στον τόπο Φούρνος Λαφίτη
Φ. ΒΕΡΓΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
1^η Χ.Α.Μ. ΛΑΜΙΑΣ - ΔΟΜΟΚΟΥ ΤΗΛ. 22310 23730 & 23740

ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ
ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
ΒΥΡΩΝΟΣ 8
351 00 ΛΑΜΙΑ ΤΗΛ.: 22310 38765

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ
Αντωνόπουλος Γιάννης
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Κραββαρίτου 22
Λαμία Τηλ. 22310 22105
Πλατεία Πάρκου 19
Λαμία Τηλ. 22310 51091
Ευελίδος 6 Ν. Μεγνησία
Λαμία Τηλ. 22310 31434
Κοθήνη & Αριστοτέλους, Λαμία
Τηλ. 22310 51210

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
Αντωνόπουλος Κρήσιος
40^η κλα. Λαμίας - Καρπενήσιου
Τηλ. & Fax: 22360 71222 - 6977 096586

ΑΦΟΙ ΣΑΜΑΡΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΒΕΡΝΙΚΙΑ
εργαλεία
ΛΕΩΦ. ΚΑΛΥΒΙΩΝ 37, ΛΑΜΙΑ 22310 47124

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
Δημήτρης Κακογώργος τηλ.: 22360-31223
Αγ. Γεώργιος Τυμφρηστού Κιν.: 6973 553196